

AZETA TRANSILVANIEI.

Gazeta eze de 2 ori: Joi'a si Dumineca, F6i'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/3 galbini mon. sunatorie.

Anulu XXXIX.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tace'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

13. *)

Jraslovu 5 Novembre 24 Octobre

Bibl. Univ. Cluj Sibiu Nr. 15 1876.

ul si maracini culesi din Transilvania.

(Culegere a 1.)

una-alta, se ne ocupamu érase de pat'a alt'a nu prea avemu; se ne întoremu lucrarile nóstre din semestrulu I alr'a. e. lu mai potemu resufla. Asta-data nse ne pasu din pasu pe urmele domitoru din tra, si vomu insemna pe scurtu tóte cele audite in ordinea in care aflamu in umnealoru. O facemu acéca cu atatu mai a boierii de aceea suntu boieri, cá se aiba i multe, corespondenti in abundantia si informá ri-cari rigóre ompa- perio- licata. ci de nitele pre- có- vici- lentia a de aceste se lu- le, in ompara- mente Scaune z, de mpura orosnyo de dascalu pe unu nepotu onu Bakcsy, in 22 Septemb. sa una, unde dupa-ce s'a ospetau calibrulu seu, se luà la bataa anume Benedek Lajos, Szabó Asalo, wai alesu pe Benedek a in, in catu acesta dupa testimoniulu (Visum-repertum) a statu 18 die sub vta- tienemu minte: pumit'a comuna are dreptu le a si alege pe docentii sei; uca in- declara pe membrii comunei de „nisce i prosti“, si le spuse, ca de voru cutedia nga pe nepotu-seu, elu cu acesta ii va bate ati tobele; apoi ii insultà cumu ii veri la dise tradatori de patria, si le amerintia, a va face ministru. la va creta elu loru si 18, unde stau de facia si cincii mirtori

nr. 4 se iè in discussiune seriósa utiu- ansilvaniei cu tóte illusiunile sale. estu articlu numai catu -lu anuntiamu; elu cu totulu alta atentiune. Dóra vomu poté ta elu si póte in legatura cu necalifiabil'a in 1865 tienuta la Clusiu. atonomi'a comitateloru o a omoritu ministrulu Comissionile administrative suntu curtu or-

pane centralistice si birocraticé. (Du. J. Asboth in nr. 5 articlu de fondu Vedi si nr. 10).

In Campi'a Transilvaniei drumuri nici pana astadi nu exista; din acea cauza se intempla chiaru si vér'a, ca carulu golu abiea -lu tragu cate 6 boi (nr. 6). Asia este pretotini, pe unde adminis- tra numai classea ciocoiloru, éra boierii -si petrecu in capitala.

Intr'unu altu articlu de fondu fórté dorerosu si aprigu organulu magnatiloru enuntia in termini cathogrici, ca lucrurile Ungariei, (prin urmare si ale Transilvaniei) au ajunsu asia de reu, in catu asupra viitoriului nostru va mai decide numai dn. Schmerling, fresce cu sisthem'a sa (nr. 6).

Déca cu deficitele va merge si pe a. 1877 totu cá pana acilea, pe a. 1878 se va proclama bancrotulu Ungariei (art. de f. nr. 8). Explicatiuni ulterióre la prea trist'a situatiune finantiaria urmé- dia totu in articlii bine studiatu din nrii 9, 11, 12, 16, 18, 19.

Deficit! Saraca punga a Transilvaniei!

In cutare urbe a Transilvaniei (nu voru se-i spuna numele) ilustrulu presidente alu Comissionai orfanale *) a papatu pana in a. 1872 15,000 di- cemmu cincispredece mil florini avere de a copiiloru orfani, plus 800 fl. sum'a prinsa din vendierea u- noru obiecte de ale orfaniloru; a mai tocatu si cassariulu 300 fl., éra unu altu membru alu acelu officeiu a inghititu 3000 fl. Aceste sume cu interesele loru facu 22000 fl. v. a. Xévl'u care coprinde acele hotii, este in man'a auctoritatiloru, déra nu se spune nicairi, ca pe acei dilapidatori 'i-ar' fi bagatu cineva in temnitia (nr. 12).

In nr. 13 pe col. 2 se constata de nou, ca comerciulu cu fete de secui -lu facu totu secuii. Acei speculanti le scotu din ninte, si le incarca pe cara pana la fruntarie, de unde le indrépta pe cali ascunse prin paduri si codrii, cá se tréca in Ro- mani'a la cate unu punctu óre-care, éra de acolo esu in drumu, unde le astépa carausii. Écca cum se transporta civilizatiunea ingaro-secuiesca in O- rientu. Secretariulu camerei comerciale din Bra- siova este in erróre, déca puse numerulu femeloru emigrante din Secuime nunci- candu singuru in capital'a Ro- mii si de aci înainte mai pre- si dincolo de Dunare in o- Causele emigrarei le-amu eu, éra diariulu „Ébredés“ va fa in mana studiulu statisticu care'lu recomandamu si roma- Raiale ungure- Raiah- supusu turcescu caire corespondentie, in care se ara- torii acestei tieri nici-unu pu- mai bine decatu crestiniu din fi scriu noi „vlachii“ zaita ce umbra. Hei hei, déra domni postésca cá noi, nici se ascu- pie, candu dice, ca tóta pote- urmare si alui Avni pasia si ce trage pe bulgari in tiépa.

Ministrulu Trefort a desfiintiatu academi'a de drepturi dela Eperjes, proprietate a locuitoriloru de confessiunea evangelica, sub pretestu, ca acestia au fonduri de ajunsu cá se tiena cursu juridicu de patru ani. Mai deunadi se tienu in B. Pest'a nodu alu protestantiloru, in care faimosulu renegau betranu Zsedényi alias Pfannschmidt combatu asp- acea fapta a ministrului, numindu o amestecu de- poticu (álami önkény és jogtalan beavatkozás) si argumentandu, ca déca pentru lips'a de fonduri suficiente ar' fi permisu a se inchide scóle confes- sionali, atunci ministrulu ar' trebui se inchida mai multe mii de scóle confessionali, fara cá statulu se aiba din ce face altele in locul acelora. Cesti- nea acésta e tractata intr'unu memorabile articlu de fondu, in nr. 15. Avisu ordinariateloru, co- sistórieloru, sínódeloru romanesci si la toti ro- manii.

Conventiunea comerciale cu Romani'a: ruina pentru Transilvania (Vedi pe largu in nr. 16). Avisu la fanaticii nostri, cari o judec fóra cá se o fi cititu macaru cá in fuga.

„Simtiementele nationali s'au narcotizatu (sme- titu, tempitu). partea mare a poporulu prin sta- nielle esecutiunii a devenitu la stare... tioru, tier'a e plina de banditi; ferele selbatece devasta; armat'a pe care de 9 ani s'au spendatu preste una mie de milióne (unu miliardu) nici astadi nu e in stare de a se bate“. Aceste adevaturi teri- bili nu le dicemu noi, ci le dicu magnatii tieriei si le escriu in nr. 18. Ei sciu ce vorbescu; diu si noi le simu, inse cá ómeni rebiti nu le prea spunemu. Cine ni 'a-ar' si crede nóue? La mo- mentu s'ar' denuntia la curte, ca écca, se scóla dacromanistii, comunistii, valachi, éra renegatii ar' alerga se-si iè premiulu.

Spesele dietei unguresci compute pe cate 8 luni din anu, trecu preste 1 milionu de firini. Scandalulu celu mai mare este, ca din vreo 400 de deputati unu numeru considerabile din ei siedu pe a casa, -si trimitu inse regulatu cuitantiele pe fia-care luna, pe care li se numera cate 150 fl. Abusu fóra esemplu (nr. 20). Écca pentru-ca am- bitionédia multime de sarantoci cá se fia alasi.

Starea Transilvaniei. Vai intrabu

Nr. tr. e 82 nu 81.

Intocma asia au adunatu diplomele nobili- ela mii de familii romanesci, sub pretestu: itarisare in dielle Mariei Teresiei, sub pre- le regularea drepturiloru regali in ani 1820 pana 21, apoi le-au vrau.

*) Se numesce si scaur fórté prosaicu, usitatu numai **) Das wandernde Eine statistische Studie von Kronstadt 1876.

ate 800 de florini pe la ministeriuri, si chiaru aci
n Transilvani'a functiunile cele mai grase le dau
eloru adusi din Ungari'a. Dera de acesta asuprire
e vaiera chiaru foi'a gubernamentală „M. Polgar“
nr. 227. (Va urmă).

Brasiovu 4 Novembre c. n. 1876.

Muntii si vaile nóstre au imbracatu haina alba,
amu si intratu cu rapiditate din tómnă in mediu
de érna, cu nea de $\frac{1}{3}$ de metru, dér' inca totu
nu scimu la ce se ne asteptamu, aducene-voru di-
lele, ba órele viitórie pacea séu resbelulu. Se póte
că in tempu ce scriemu aceste se fia deja trasu
fatalulu sortiu. Vomu aflá póte inca prea iute ce
s'a trasu, astadi ne vomu mai dá inca silinti'a a
ne orientá dupa potintia in negur'a care pare a se
fi asiediatu din nou asupra actiunilor diplomatice.

Brav'a armata serba sangeréza in lupte cran-
cene necontentite c'unu inamicu nu mai superioru
in bravur'a milit'ara, dér' multu mai mare la nu-
meru. Faimelle cele mai intristatórie suntu respan-
dite pentru momentu asupr'a situatiunei militare a
armatei serbe. Unele sciri constata luarea fortar-
etiei Djunis de catra turci, altele vorbescu chiaru
si de luarea cu asaltu a Alexinat-ului, ba chiaru
si a Deligradului. Din tóte inse resulta, ca arma-
t'a serba a avutu a suferi unu nou desastru, ca a
succesulu ostirei multu mai númerose turcesci a
sparge anelulu fortificatiuniloru inderetulu caror'a
se credeau serbii unu momentu neinvincibili. Acést'a
odata constatatu, desi nu potemu dá nici unu cre-
diementu sciriloru venite din funte turcesca despre
luarea Alexinat-ului si cu atatu mai pucinu despre
cucerirea Deligradului, trebuie totusi se recunóscemu,
ca situatiunea serbiloru a devenitu fórté grava si
cu atatu mai grava, cu catu cá, afara de pucini
voluntari russi nu le mai sare nimenea intruaju-
toriu. Russi'a inse ia fostu promis Serbiei ajuto-
riu directu si multu mai mare, serbii au totu
asteptatu si nu este mirare, déca in faci'a in-
lui invingatoriu si a temporisarei guver-
resce totu mai multu in Belgr-

contra Russiei, pana aci ne-
Russi'a este dir-
erbo-turcu chiar-
fera neinc-
loial-

promisu Serbiei
caucasice. Acestu
astépta de luni intregi serbii
ansu din partea russa. Considerane
privinti'a acesta au trebuita se aiba ca-
russu atunci, candu s'a decisu a face unu
ultimatu Pórti, puindu unu termen de 48 óre
pentru primirea armistiitiului neconditiunatu de 6
septemani.

Unu momentu ne-amu fostu isganatu abier-
in suerantie de pace, r-

Prin cele de susu amu anticipatu unu scurtu
tablou despre noulu stadiu, in care se afla situa-
tiunea pe campulu de resbelu. Pentru completarea
revistei mai inregistramu aici scirile nai momentóse
din intru si din afara.

— Camer'a Ungarisi se va intruni de nou in
11 Novembre si in primele s'ale siedintie va luá
in discussiune bugetulu anului viitoru, pentru cá
anulu nou se afle pe guvernulu cu bugetu votatu si
sanctionatu.

— In numerulu precedentu amu notificatu, ca
responsulu principelui Auersperg la interpelatiunea
ce i s'a adressatu in caus'a orientale, a iratatu in
mare mesura spiritele deputatoru austriaci fideli
constitutiunei. Acum mai adaugemu, ca pentru evi-
tarea crizei ministeriale dlu primu ministru Aue-
perg s'a grabitu a-si explica cuvintele dicundu, ca
alusiunea despre „manifestatiuni de resbelu“ nu se
referesce la camera. Cu tóte aceste inse, la propu-
nera deputatului Herbst s'a pusu cestiunea orientale
la ordinea dilei pe siedinti'a de 4 Nov. la care
obiectulu s'au insinuat, 33 oratori.

— Deputatii cehi au dechiaratu intr'o adresa
catra senatulu imperialu, ca nu voru luá parte
la lucrarile acestui corpu legiutoriu.

— Scirile de pe campulu de resbelu suntu ne-
favorabile pentru armele serbesci. Se afirma dejá,
firesce de catra turci si turcofilu, ca ar fi cadutu
deja in manile turciloru si Alexinatii si Deligradulu
si ca Serbii s'ar fi retrasu si din Crusevatiu.

— Perderile turciloru la Djunis se urca la
10 mii, éra ale serbiloru, cari au fostu mai bine
acoperiti, numai la 4 mii morti si raniti.

Romania.

Neincrederea ce se manifesta pe fia-care di in
organele pressei romanesci relativa la restabilirea
pacei, corespunde astadatu opiniunei publice a lo-
cutoriloru, despre care avemu si noi aici la mar-
ginea tierei probe de ajunsu, la cari se adauga si
corespondentie pri-
ati anuntiata de catra mai
multa parada, nici bun'a-

cea pacifica cu conditiune, ca populatiuniloru slave
a le imperiului otomanu se li se dè, asigure si
garantiede autonomia administrativa, si in fine ro-
manii credu, ca acuna chiaru barbatii de statu ai
imperiuului otomanu, cari se afla in capulu affaceri-
loru s'ar' indupleca se adópte conditiunile de ga-
rantia; romanii inse cari cunoscú fórté bine pe
turci, nu potu crede, ca fanaticismulu mohamedanu
va suferi vreodata de buna voia, cá se se proclame
si realizacie egalitatea civile, politica si religiósă
pentru concetatiunil' crestini. Sa insiela reu toti
ceti judeca pe turci numai dupa cate auđu despre
unul micu numeru de bar-
massole, glótele mohamedane
a de fanatice, intolerante si
siu totu-decuna si anume in
orieca nu numai pe crestini
dune de sexu si etate, ci chiaru
si mai multu si pe cativa sul-
storia loru mai pe tóte pagi-
a? Éta ca in dilele aceste
nu macelari si pe ministrii
ca se aratara aplicati a re-
drepturi. Éta ca tóta popu-
dia Bulgari'a se aflá prepa-
cá ferele selbatece asupra cre-
statu nu se descoperiea, din
cetu multime de arestari intre
si liera, pentru-ca celu pucinu
se dè Europei civilizate. In-
pana la Vidicu mohamedanii
a macelá pe toti crestini.
drepturi alaturu cu ei. Celu
a inca se saie provocá la doc-
colabaltu legi sacre (Cher),
siu. ca tóte acas e obliga

a-i tiené in supunere. Se crede
mentu in cea mai firma buna voi-
si a toturoru barbatiloru de statu
mane; vedeti inse bine, ca popo-
preste totu, mai fora esceptiune,
audia de concessiuni. Ce rema-
statu? Se supuna pe poporulu tu-
Chimera! Armat'a turcesca este
dana, intocma de fanatică cá s-
armat'a e poporulu. Asia barba-
vointi'a loru, ci ei trebuie se alé-
la vointi'a poporului mohamedar-
crunta. Un'a s'ar' mai poté dó-
statu se insiele pe poporu; pana
óre, pentru-cá vindict'a se fia cu-
sile. Va poté Europ'a se m-
nóva, barbare, selbatece, cu m-
cred. acést'a, póte fi ca cred-
pentruce se prepune in Romani-
mai man de catu celu serbescu

— Turburarile studentiloru c-
B.-Pest'a, la care s'au adausu d-
loru dela Cluán, Eperjes etc. it-
au produsu in capital'a Romanie
tatória de spirite, si multi cari
noscea spiritulu ce domina in
sera ochii cá si cumu le-a-
preste falci. „Aha! acé-
tiunea maghiara?“ a-
alte adunari.

„Le Courrier
dela mana a d-
blicate despre
nea calilor
tractu c-
precur
asup-
tr-

Romaniei cu ceremonialu inc-
iectele, ce se voru pertracta, va
inainte si cestiunea conventiun-
existe, si cestiunea neutralitatii,
Romania cu atata circumspectiu-
tunea armarii, a concentrarii
cinei, ce va se mai observe Rom-
orientale, care impinge din ce i-
pe poterile europene la actiune.

Inainte de tóte cetime, ca
tatu pe deplinu flot'a si din l-
armata in insul'a Malta. „Glo-
dice, ca indatate va trece Ru-
Bulgari'a Angli'a va ocupa Coi-
va tiené cu tóta poterea, pana c-
ca nu merge in manele altei po-
fac Angli'a, ca ea are flot'a cea
si vema acumu o parte mare
Besca-bay spre scopulu acesta. R-
Constantinopolea sub pretextu d-
cresiniloru din Turci'a; Angli'a
sci si lucra in contrai atatu aic-
nu pentru idee, ci tóte sacrifici-
pentu interessulu M-

au olegar-
asia vorbes
Diarial
ésca gubernu
a concessu,
in poterile italiene pe tempulu
dupa „France“ in Palermo séu
se póta ataca din dosu pe angli-
s'ar' incaiera pentru Constantino-
In siedinti'a soiemna a cam-
Angli'a inca se ventura asemeni
s'a vorbá si despre romanii, ca
mentele de vitalitate in

u cu puterile europene, resu-
ru va fi favoritiu natiunii

Vien'a a publicatu dilele aceste
l'a'r' fi avutu corespondentele seu
nulu din ministrii actuali ai
faimeloru despre o conventiune
scopu de a annecta Tran-
romanu se fi asigurat pe nu-
e, ca faimele respundite asupra
ano-russe sunt neadeverate. E
ar' voi se se rumpa de garantiele
tulu de Parisu, si-se proclame
duse numai sub scutul Rusiei.

cabinetulu Bratianu ar' fi decisu a se
elegere cu puterile garante. — „Köl-
relate'za in privinti'a acest'a, ca prin-
u Ghika e insarcinatu de guvernulu
erge pe la mai multe curti europene,
li o intielegere asupra atitudinii ce va
ve Romani'a faciã de Russi'a in casulu

„datinnea Siolutiana“.

le Redactoru! Vetii potã avã dõra atata
in tempulu acesta atata plinu de eve-
tice, cari pre totu omulu lu silesu se
prin urmare si diurnalele sunt deobli-
cellentiam a produce articli despre situa-
se dai locu in sinulu mamei diurnale-
din cõce de Carpati unoru observatiuni
obiectulu, a carui menire e humanitatea,
tarea in literatura, artea si scientia.

du observatiuniloru mele e fundatiunea
ui Siolutiu. —

atiunile mele trebuie se le incepu cu a-
u, cu care si-a inceputu odata cutare
latu vorbirea: „Inca nu cunosc tendintiele
ului, dër' le disprobiediu“.

Debu se marturisescu si eu, ca inca nu cu-
tõte impregiurările fundatiunei Siolutiano, nu
tõte decisivante Directoriului si ale Senatului
privinti'a administrarei fondului, decatu totu me
le cã pentru acelea cate sciu se desprobu or-
ce pre nimerite tõte, — inse „sine ira et

Vetii sci, Domnule Redactoru, ca testamentulu
latoriului (pre care din intemplanu acuma nulu
la mana, si asia numai dupa memoria vor-
u) dispune, cã banii, cari au ramas se se ca-
lidiede pana ce voru ajunge la sum'a: 250,000 fl.,
nci din acestu capitalu se se segregedie 50,000 fl.,
tia se se capitalisedie deosebitu pana era voru
ce la sum'a de 250,000 fl., atunci din acest'a
doilea capitalu era se se segregedie 50,000 fl.
cõsta era se se capitalisedie deosebitu pana va
ce asemenea la 25,000 fl. si asia pana in fi-
; era cele 200,000 fl. + 200,000 fl. respective
metele lor se se folosõsca spre scopurile menite
Literale fundationali. —

Testamentulu vorbesce despre capitalisarea ca-
lului prin cumperarea de obligatiuni de statu,
imprumutu datu pre la privati pre langa ase-
are hipotecaria, si in fine, candu voru fi mai
multe sute de mii, atunci pentru mai mare asecur-
a capitalului se se cumpere bunuri. —

Vetii binevoi a scã si aceea, ca fundatorele de
administratoru supremu a designatu pe successorulu
cu consistoriulu din Blasiu, avendu din candu
pãndu a conchiamã si unii auout la consultatiune
supra administrarei mai bune a fondului. —

Dõca 'mi aducu bine aminte pana acumu a
u conchiamata comissiunea acõsta micsta de trei
Ce a decisu in fia-care ciclu de siedintie nu
si nece e asia relevantu ale sci tõte; atata
si, ca cu ocasiunea ciclului de mai nainte, s'a
decisu a cumpera din banii adunati pana acuma
hunu.

Se spune, ca senatulu acesta dupa o sultare
seriõsa de dõna dile a decisu, cã se se mita o
comissiune de trei insi in persõna Ill. d. ca-
pitanu supremu, Bohatielu, Ill. dnului siediute
Lászlo si Revss. domnu canonicu Anton, cã co-
missiunea acõsta se decida, care bunu se cumpere
din cele oferite, rezervandu dreptulu apãrei con-
tractului senatului care erasi se se conceme. —

Aceste numai pentru aceea le amãdusu in-
nainte, cã onoratiu cetitori se veda, cu cata
precegetare si cu catu tactu procede Eleni'a s'a
d. Metropolitu in modulu administrareondatiunei
numai se o veda asecurata, si cã adiane se nu
i se pota imputa, ca nu ar fi proces in contie-
legere asia dicundu cu flõrea iuteligtiei gr.-ca-
tholice. —

Si dõca prelunga tõte aceste medu mai sfa-
tosu si disprobiediu totu ce a facu comissiunea
compusa din barbatii cei mai vredni ai clerului
si laicii gr.-cath., o facu numai pentu aceea, ca
sumu din fondulu animei conviusuca modulu
de administrare escugetata de mine mai filosi-
toriu, cã celu deieisu prin senatu ca dõra se
va afla cineva care va avã atata bonãe si va re-
lecta la modestele mele observatiuni asia, inainte
de a se duce decisiunea senatului in olinire, se va
suleva intrebarea pre calea jurnalisti si va fi o
reintõrcere inca posibila si asia dup convingerea
mea fundatiunea se va mantui de perdere de
5—6000 fl. pre anu.

Acumu fia mi permis a trece lobiectulu. —
(Va urmã).

Culesulu vineeloru de sub põlelenuntiloru apuseni.

Lun'a lui Aprile 1876 promitea altvatoriloru
de vinee unu Dër' vine
Maiu cu geru si-i lipsesce
chiaru si de ienti cã nici
odata sperant
abietii lucrã-
tori lucrau cu voi
culesu mai
bunu de catu de midinlocu.

Vine inse fatal'a nõpte din 27 aliu cu rup-
tori de nuori si grandina si inghiati sangele lu-
cratoriloru. Dër' ce se vedi? Chiar si dupa asta
palma se sperã unu culesu bunu de midinlocu. si
ast'a tienã pana catra finea lui Seembre, candu
au inceputu strugurii, acum destulde copti, a se
preface in stafide, unii a se uscã le totu. Ecce
joculu naturei.

Dupa un'a datina vechia subpõlele muntiloru
nu se culegu strugurii pana la 1 Octobru, asia si
in estu-anu. Alte-dati candu seapropiã 16 Octo-
bre, vedeai o miscare mai marecã de tõte dilele,
cu deosebi in Ighiu curgesu ultime de straini,
culegatori, carausi, cumperatori, unii chiaru si nu-
mai de a-si petrece cu amici si cunoscutii, nu asia
inse in a. c. Alte-dati era cate 2, 3 trupe de
musicanti, in a. c. amu vedutu singuru un'a debe-
lata, dër' n'amu auditu, n'au vedutu se delectedie
pre cineva cu cantarile lon, nu, pentru-ca rari
suntu aceia asta-di, cari doescu se mai auda si
musica, pline suntu urechiloru de alte sunete. ...

Asia dër' amu culesu i cea mai mare linisce.
In 17 Oct. sër'a, in artea lui Onuti Flo-
rescu (din Ighiu) de un'a-dã calcamu trei insi,
din curiositate facuramu probã si, mustulu meu din
loculu asia numitu „Chicisiu, tienea 17 1/2 graduri
(Wagner), eramu multumitu cu calitatea lui, —
de altumentrea in acestu locu se face celu mai bunu
vinu. Facu proba cu celu dela „Peatra“ si proba
-mi arata preste 19 graduri, erã so nu credu ochi-
loru, ca de rondu Peatra de mustu mustu cu 1—2
graduri mai slabutiã cã Chicisiulu. Facemu proba
la alu lui Onuti Florescu din loculu „gondosiu“
celu mai roditoriu locu, dër' in privinti'a calitatii
mai de rondu — si ce se vedi? prob'a ne arata
multu preste 20 graduri (dër' apoi in locu de
250—300 vedre a storsu singuru 47), probamu
alu lui Nicolau Florescu din „Magura“ si are 17 1/2
graduri.

ca ... mustõsa. Anume „gras'a“ si „lampar'a“ preste totu
s'a prefacutu in stafide, si „iordan'a“ pre diume-
tate, au fostu norocosi aceia, cari au avutu m
multa „vovisa“ care in a. c. a ajunsu la perf
tiune, erã ruginita cã alta-data „iordan'a“.

Betranii septuagenari spunu, ca culesu,
din 1876 in privinti'a calitatii, a fostu
in a. 1834, eu potu afirmã, ca in a. c. cu
slabu mustu in Ighiu a avutu 15 graduri,
totu se potã luã de 16—17 graduri. Dër' ce se
dicu in privinti'a calitatii? Mai pucinu cã 1/4 —
una din patru parti, din rodulu de midinlocu. S'a
vendutu fer'i'a (de 8 cupe) cu 1 fl. 40—50 cr. si
fõrte pucinu cu 1 fl. 60 cr. v. a.

Acum ce se face acelu cultivatoriu, care in
locu de celu pucinu 50 vedre, a capatatu 10—12
vedre si l'au vendutu cu 14, 16 fl.? Deunde se i
se resplatõsca lucrulu de 6 luni? De unde se pla-
tõsca contributiunea si alte aruncuri cari de cari
mai mari? De unde se-si procuradie cate ceva pe
õrna pentru sine si ai sei? ca-ci bucate abia are
se mance pana catra Pasci. Intrebãri aceste, la
cari eu nu potu respunde.

B. Duc'a.

SOCIETATEA ACADEMICA ROMANA.

Siedinti'a din 19 Septembrie, 1876.

Vice-presiedinte, G. Baritiu.

Membrii presinti: d-nii Sturdza, G. Si
Al. Odobescu, Al. P. Calimachi, Iosifu Hodosiu

Se citeste processulu-verbale alu siedintiei
cedinte si se aproba.

Membrii presinti, de si nu suntu in nume
regulamentariu pentru siedintia plenaria, dër' a
fiindu diu'a de inchidere a sesiunii, asculta repor
secretariului generale in urmatõrea coprindere:

„Alesu de sufragiurile d-vostra cã se parti
in delegatiune cã secretariu generale, me vedu
prinsu a luã o sarcina pre grea pentru deb
mele puteri, mai alesu intr'unu timpu, candu
in ultimulu momentu amu purtatõ sarcin'a de
cretariu ad-hoc in acõsta sesiune. In adeveru,
loru colegi, alegerea d-v. pe d'o parte me ma
lesca, fiindu-ca me culminõza c'o onoro, care
n'o meritamu, er' pe d'alt'a me umilesce, ca-ci
pune a succede invetiãtului nostru colegu d. Massi
care a purtatõ acentu officiu cu onõre mai nu
ani consecutivi.

„Astadi inse suntu chiamatu a ve da pr
proba de sarcin'a ce mi-ati datu: reportulu gene
despre lucrãrile sesiunii din anulu acest'a.

„Societatea, intrandu in alu 10-le anu
esistintiei sale, de si pen'acum nu este sub scu
solidu alu unei legi organice de Statu, totusi
potã felicitã c'a ajunsu a luã caracterulu unei
stitutiuni nationale, a unui corpu de elita alu
intiei si inteligintiei romane, care inspira nu nu
confienti'a si respectulu Romaniloru, dër' chiã
consideratiune in faci'a strainiloru. In adeveru
numerõsele relatiuni ce a contractatu cu cele
insemnate corpuri si celebritati scientifice si liter
din Europ'a i-au creatu o positiune din cele
favorabile si mai distinse; nu remane de catu
si noi se persistamu a ne areta mereu labori
mereu demni, spre a consolidã mai bine prestigi
ce amu capatatu.

„Spre a reveni la subiectulu ce 'mi incum
me voiu nevõl a recapitulã pe scurtu lucrãrile
au insemnatu activitatea Societãtii in sesiunea acõ

„Cu durere voiu constatã ca Societatea n'a
tutu tiene anulu acest'a siedintie publice, si chiã
siedintie plenarie s'au tienutu pucine. Starea sanet
unor'a din membrii, ocupatiuni oficiale ale altor
au fostu caus'a ca nu in tõte dilele se potea adu
numerulu regulamentariu cerutu de statute pentu
siedintie plenarie. Societatea a voitu a remedi
acestu inconveniente chiamandu in sinulu seu nou
membrii, si chiaru catre finele sesiunii a facutu
patru alegari dintre barbatii desemnati de casa

„Dacă în începutul carierei sale, d-loru
 spu, ca mi voi apărea înscutarea, pentru
 publicu, de a carui opinie trebuie se ținemu
 u, se ne pōta scusă în acēsta impregiurare.
 „Un'a din cele mai însemnate lucrari ce ati
 itu a fostu aceea a sintacticei romane. Acēsta
 pusa mereu la concursu de Societate de 8
 consecutivi, în fine s'a dobanditu pentru onōrea
 turei nōstre.
 „Regretabile incidinte ne impēdica a desigilā
 le concurentului; dēr' dupa sarcin'a ce amu
 delegatiunii, speramu, ca elu va fi în curendu
 cutu Romaniloru si ne magulimu a mai sperā,
 elu autoru, de si nu vede oper'a s'a premiata,
 recompens'a vā considera-o cā o frumośa co-
 pentru meritōs'a s'a labōre.
 „Cu traducerile din autorii clasici n'amu fostu
 atatu de fericiti: amu fostu nevoiti a respinge
 patru probele venite la concursu din Titu-
 Liviu.
 „Societatea s'a reocupatu de impregiurările ad-
 ministratiunii averii remase dela fericitulu întru me-
 moria G. Nasturelu-Herescu, din care venitul pe
 societate i-se cuvine. Ea pentru acēst'a a insar-
 cinatu o comisiune speciale care, împreuna cu de-
 legatiunea, se aiba ochii neadormiti asupra situa-
 tiunii, spre a-i asicurā interesele. Acēst'a inse n'a
 indicatu d'a regulamentā darea premiiloru si in-
 dicatiunea teselor de concursu. Se speramu, d-loru,
 si cu noi se spere si natiunea, ca instituirea
 premiiloru Nasturelu va contribui multu la emula-
 tiunea spiritelorlu si la talentelorlu si la inavutirea
 literaturii natiōnale.
 „Vorbindu de activitatea sectiunilor nōstre în
 pōrt, cata se rememoramu terminarea proiectului
 Dictionariu alu limbei romane prin
 ce si straduinti'a laureatiloru nostri filologi
 ianu, si Massimu, si promisiunea d-loru d'a ter-
 minā, pana la sesiunea viitoria si glosariulu.
 i pucinu cata se speramu, ca si comisiunea
 numitu pentru revisiōrea acestei opere pana
 la viitoriu ne va dá primele probe ale luc-
 rarii acestei'a.
 „Acestea dise despre sectiunea filologica, vomu
 însemnā, ca dela activitatea sectiunii istorice avemu
 pan'acum scōsa la lumina partea prima din tradu-
 cerea „Istoriei imperiului otomanu“ a lui
 Demetriu Cantemiro, pana la anulu viitoriu vomu
 avē si partea II, si alte lucrari remarcabile pusa
 pe cale de executiune.
 „Numai sectiunea de sciintie n'a datu nici o
 lucrare în sesiunea acēst'a. Caus'a inse o sciti:
 cea mai mare parte din membri sei au lipsitu si
 n'au potutu luā parte la lucrarile societati de estu-
 timpu.
 „Cu ocaziunea votarii bugetului, a' datu proba
 de zelulu ce vē caracteriza pentru administratiunea
 fonduriloru incredintiate societati, dēr' dupa dispozi-
 tiivele speselorlu, publiculu, speramu, ca va vedē
 lucrarile ce suntu pe cale de executiune, si estu-
 felu va aprecia dēca Societatea merita increderea
 cu care o au onoratu guvernulu si donatori.
 „Chiaru în timpul sesiunii, mai multi din
 d-vōstra, împreuna cu alti buni romani, cari con-
 sidera institutiunea nostra, au contribuitu la in-
 avutirea bibliotecei Societati. Dēr' aceste donatiuni
 frumośe si laudabile remanu neînsemnate pe lauga
 ultim'a donatiune cu care a gratificatu Societatea
 predilectulu nostru colegu d. Dimitrie Sturdza. D-
 lui a largitu cerculu importanței Societati prin
 neestimati'a colectiune a monetelorlu si medalielorlu
 romane: acēsta frumośa acuzitiune deschide o usā
 nē a pentru sectiunea istorica, pe care d. Sturdza
 astratu-o, si unu inceptu de museu archeologicu
 care va înlesni cercetari si studie seriōse despre
 gloriosulu nostru trecut.
 „Speru, d-loru, ca respundu la sintiemintele
 tuturoru colegiloru mei din delegatiune, esprimendu
 sintiemintele de gratitudine delegatiunii ce ne a

Adunarea generale

a Reuniunii femeiloru romane din Bra-
 siova se va ținē conformu §-lui 8 din statute
 Dumin în 7/19 Novembre 1876, adēca în diu'a
 onomaz a Maiestatii Sale imperatesei si reginei
 Elisabeta, patrōn'a Reuniunii.

În'u acēst'a membrele Reuniunii voru luā
 parte întē de prandiu la servitulu divinu în
 baseric'at. Nicolae din Scheiu, unde se voru în-
 altiā ruguni pentru Maiestatu S'a imperates'a si
 regin'a tra Elisabeth, ēra dupa prandiu la
 orele 3 va ținē adunarea generale în edificiulu
 gimnasiu romanu gr. or. de aici.

În ata adunare comitetulu va da sēma des-
 pre activitate sa în decursulu anului 1875/6; se voru
 asterne scōtele fondului, se va alege o comisiune
 pentru cerarea acestora; se va alege comitetulu
 Reuniunii urmatorii trei ani si se voru pertractā
 propunerileari se voru aduce.

Se iua dēra On. membre a luā parte în
 numeru ca se pōte mai mare la acēsta adunare
 generale.

Brasie 2 Novemb. (21 Oct.) 1876.

Comitetulu R. f. romane.

(Calendariu.) AMICULU POPORULUI
 calendaru pe anulu 1877 de Visarionu
 Romanu ulu XVII a esitu din tipariu dilele
 aceste. În artea propria a calendaruului
 inavutitu calendaru istoricu, calendaru econo-
 micu etc., ntiene: genealogi'a caseloru domnitorē,
 cursulu cailu ferate, serviciulu postalulu si telegra-
 ficu, tērguru de tiēra, valōrea cuponiloru oblega-
 tiuniloru destatu, tōte tabelele necessari pentru
 prefacerea suriloru metriche în mesuri vechi si a
 acestora în mesuri metriche, mai mult tabele pentru
 reductiuni a pretiu la cōmisiune si la mesurile
 vechi si nē.

În paea... nta: Is-
 tori'a Ardean... (ne). —
 Dōne nebun, ... — Milanu si
 Nichita, cu or... sronomia: Trifeiulu
 rosu de P. J. ... anu. — Pusetiunea si pa-
 mentulu vie — Cum debe culesē si grigite pō-
 mele. — Meiculu de casa. — Din regulamentele
 institutului d creditu „Albin'a“. — Poesii, notiie
 economice, viatati, anucriuri de interessu etc.

Pretiuu de bolta alu unui esemplariu e 50
 cruceri, cu trairere francata prin posta 56 cr. —
 10 esemplare lcu numai 4 fl. 50 cr., — 25 esem-
 plare 10 fl., — 50 esemplare 18 fl. 50 cr., 100
 esemplare 35 floini.

Calendariu se pōte trage de-a-dreptulu dela
 editorulu seu V. Romanu în Sibiu cum si
 prin tōte librariile si venditori de mai naiote
 cunoscuti.

Pentru înlesnin se potu folosi la comandari
 assemnatele postali te bani.

— Au esitu de sib presa si se afla de vindiare
 la Dr. NICOLAU POEU, profes. la gimn. romanu
 din Brasiova:

**Geografi'a Ungarei si elementele din geo-
 grafi'a generala pentru scōtele poporale;** cu
 considerarea noueloru rondari si impartiri comita-
 tense. Pretiulu 35 cr. v. a.

**Istori'a Ungarei pentru scōtele po-
 porale.** Editiunea II, augmentata cu întrebări
 resumatōrie. Pretiulu 25 cr. v. a.

Mal nou.

Se adeveresca ca turcu au luat ALEXANDRU
 ulu cu assaltu. Deligradulu inca a caditu în
 poterea turciloru. Serbiu cari au avutu mari pier-

tuu sa sussemnatu în 1 Noveml
 besce ca militiele serbe nu ar' fi
 si ar' fi puscatu asupra oficeriloru
 contrastatu pana la celu din urma
 ei a caditu. — Din Belgradu s
 cabinetulu secretu negru d'acolo a
 ca Cernajeff ar' fi voitu se restō
 se creeze dictatura militara.

Cuventulu de tronu cu care
 Carolu sesiunea estraordinara a C
 tivu la situatiunea esteriōra: „Di
 poteriloru garante suntemu incurā
 tienerea atitudinei nōstre neutrale.
 acumu mai dispusa a recunōsca jū
 tiuniloru nōstre. Avemu teme
 ca atunci candu pericole
 de fortiele nōstre ar' amen
 romanu, puterniculu scutu
 garante nu ne va lipsi în
 integritatii territoriulu
 riloru nōstre nationale. —

Din Vien'a s'anuntia, ca Ru
 sensulu tratatului de Parisu pe
 într'o conferintia.

Publicatiune.

Se aduce la cunoscentia publica, ca drep
 de carciumaritu alu cetatianiloru ingremiati din Tr
 se va esarendā prin licitatiune în **27 Novem**
a. c. ante amēdia la 9 ore în sal'a magistat
 din Turd'a, pre duoi ani dupa olalta, incep
 dela 1-a Ianuariu 1877.

Sum'a eschiamarii este 13,000 fl. din
 10% suntu a se depune cā vadiu. Oferte sig
 înainte de licitare se primescu.

Din siedinti'a comitetului cetatianiloru în
 miati. Turd'a în 21 Octobre 1876. 3

Dionisiu Weress, **Béla Rédige**
 presiedinte. notariu.

Pretiurile piacei

în 3 Novembre 1876.

Mesura	Speciea fructelor	Pretiulu		
		fl.	cr.	
H e c t o l i t r e	Granu	fruntea	8	80
		midulociu	8	50
		de diosu	8	—
	Mestecatu	6	90	
	Secara	frumōsa	5	30
		de midulocu	5	20
	Ordiulu	frumosu	3	80
		de midulocu	3	60
	Ovesulu	frumosu	2	40
		de midulocu	2	30
Porumbulu	4	10		
Meiu	4	30		
Hrisca	—	—		
Mazerea	6	10		
Lintea	8	—		
Faseolea	—	—		
Sementia de inu	11	4		
Cartofi	2	80		
1 Chilo	Carne de vita	—	32	
	„ de rimatoriu	—	48	
	„ de berbec	—	20	
100 Chilo	Seu de vita prospetu	30	—	
	„ „ „ topitu	—	—	

Cursurile

la bursa în 3 Novembre 1876 stā asia:
 Galbini imperatesci — — 5 fl. 90 cr. v. a.